

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 536/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 2 T 51/2022 zo 16. augusta 2022 a proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 5 Tos 122/2022 z 23. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 7. októbra 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 listiny a práv podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4, čl. 14 ods. 1 a 3 písm. b) a d) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) a podľa čl. 3, čl. 5 ods. 1, 3 a 4, čl. 6 ods. 1, 2 a 3, čl. 8 ods. 2, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 T 51/2022 zo 16. augusta 2022 (ďalej len „napadnutý postup a uznesenie okresného súdu“) a postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Tos 122/2022 z 23. augusta 2022 (ďalej len „napadnutý postup a uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava podal 5. augusta 2022 na sťažovateľa obžalobu pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. a), e) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022. Sťažovateľ je stíhaný väzobne, a to z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom lehota jeho väzby začala plynúť 9. februára 2022 o 9.17 h.

2.1. Po podaní obžaloby okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku sťažovateľa z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku ponechal vo väzbe, podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil, podľa § 80 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného poriadku písomný sľub sťažovateľa neprijal a väzbu písomným sľubom sťažovateľa nenahradil.

2.2. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu v podstatnom namieta, že okresný súd arbitrárne rozhodol o jeho ponechaní vo väzbe a následne krajský súd napadnutým uznesením jeho sťažnosť ako nedôvodnú arbitrárne zamietol. Sťažovateľ v tejto súvislosti predovšetkým namieta, že v rámci posudzovania existencie dôvodného podozrenia ako jednej z podmienok väzby sa konajúce súdy nezaoberali zákonnosťou zabezpečených dôkazov. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021 z 13. mája 2021, z ktorého podľa jeho názoru vyplýva povinnosť všeobecných súdov skúmať v rámci rozhodovania o väzbe zákonnosť dôkazov, ktoré predchádzali vzneseniu obvinenia.

4. Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv sťažovateľa napadnutými postupmi a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu.

5. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho označených práv napadnutými postupmi a uzneseniami okresného súdu a krajského súdu. Podľa názoru sťažovateľa

k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že okresný súd napadnutým uznesením arbitrárne rozhodol o jeho ponechaní vo väzbe a následne krajský súd napadnutým uznesením jeho sťažnosť ako nedôvodnú arbitrárne zamietol.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich viacerých nedostatkov niektorých zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum.

10. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením okresného súdu:

11. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

12. Sťažovateľ podal proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu, o ktorom bolo krajským súdom aj rozhodnuté.

13. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a uznesením okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, resp. podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny a práv podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu a podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

14. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

15. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

15.1. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotliviec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie

dohovoru, s ktorým musí byť v súlade vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane.

15.2. Účelom čl. 5 ods. 4 dohovoru je poskytnutie práva osobám, ktoré boli pozbavené osobnej slobody, spočívajúceho v možnosti súdnej kontroly rozhodnutí a opatrení, na základe ktorých bol zásah do ich osobnej slobody vykonaný. Medzi záruky, ktoré garantuje tento článok, nepochybne patrí aj právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06, III. ÚS 122/2012), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje konajúce sudy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09). Článok 5 ods. 4 dohovoru zároveň osobám pozbaveným osobnej slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybniť zákonnosť pozbavenia slobody, a dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné.

16. V každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je ústavný súd povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, taktiež aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Letellier proti Francúzsku z 26. 10. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie).

16.1. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné sudy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011).

16.2. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

17. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k sťažovateľom namietanej časti napadnutého uznesenia krajského súdu, v ktorej krajský súd posudzoval existenciu dôvodného podozrenia ako jednej z podmienok jeho väzby.

17.1. Krajský súd v napadnutom uznesení pri preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu v rámci posúdenia splnenia materiálnych podmienok väzby sťažovateľa pristúpil najskôr k posúdeniu dôvodnosti podozrenia, že sťažovateľ spáchal skutky, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, pričom dospel k záveru, že táto z dosiaľ zadováženej dôkaznej situácie vyplýva. Krajský súd konštatoval, že existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú bola na sťažovateľa podaná obžaloba, odôvodňujú dôkazy vykonané v prípravnom konaní, a to najmä výpoveď samotného sťažovateľa (ktorý sa čiastočne priznal ku skutku), výpoveď svedka [REDACTED] (ktorý vypovedal, ako bol sťažovateľom požiadany o spoluprácu pri odovzdávaní plastového vrečka, o ktorom vedel, že je v ňom droga, a vypovedal aj, že je užívateľom pervitínu, ktorý mu dal dva-trikrát sťažovateľ), výpoveď [REDACTED] (ktorá vypovedala, akým spôsobom sťažovateľ predával pervitín), výpoveď [REDACTED] (ktorý vypovedal, že od sťažovateľa chcel kúpiť pervitín spolu s [REDACTED]), výpoveď [REDACTED] (ktorý počul, že sťažovateľ má predávať drogy), výpoveď [REDACTED] (ktorý mal vedomosť o sťažovateľovi ako o predajcovi drog, sám ich od neho kúpil), výpovede [REDACTED] a [REDACTED] (ktorí ako príslušníci polície vypovedali, že sledovali osobu sťažovateľa na základe príkazu na sledovanie osoby), výpoveď [REDACTED] (ktorý bol svedkom predaja drog medzi sťažovateľom a [REDACTED]), ktorý to aj potvrdil a výpoveď [REDACTED], príslušníka polície (ktorý vypovedal o zásahu proti osobe sťažovateľa), a znalecké posudky Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP-2022/1592 z 25. februára 2022, Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP-2022/2467 zo 16. marca 2022, Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP-2022/1592 z 22. apríla 2022, Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP-2022/2467 z 22. apríla 2022 (z ktorých vyplýva, aké množstvá, druh a účinnosť drogy boli zaistené svedkovi [REDACTED], zaistené pri prehliadke vozidla, na digitálnej váhe, na steroch rúk sťažovateľa a svedkyne [REDACTED] zistené v krvi a moči sťažovateľa a svedkov a aké boli zaistené pri domovej prehliadke), znalecký posudok znalkyne MUDr. Marty Pavlíkovej č. 9/2022 z 26. marca 2022 (z ktorého vyplýva, že u sťažovateľa bola zistená duševná porucha zapríčinená užívaním stimulantov – metamfetamínov a syndróm závislosti od nich) a znalecký posudok znalca Ing. Mareka Laššáka č. 7/2022 z 15. mája 2022 (z ktorého vyplýva druh a obsah emailovej, chatovej aktivity sťažovateľa, zoznamy kontaktov, správ a pod).

17.2. Podľa názoru krajského súdu uvedené dôkazy dostatočne preukazujú podozrenie zo spáchania trestnej činnosti, ktoré je dostačujúce na rozhodnutie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe v štádiu trestného konania po podaní obžaloby. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal, že rozhodovanie o väzbe nie je totožné s rozhodovaním o vine alebo nevine. V rámci rozhodovania o väzbe súd skúma iba dôvodnosť trestného stíhania, teda či existuje dôvodné podozrenie, že obžalovaný sa dopustil spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, a či tento skutok má zákonné znaky konkrétneho trestného činu. Súdu, ktorý rozhoduje o väzbe, neprináleží posudzovať jednotlivé dôkazy a vyhodnocovať ich spôsobom, ktorý je vyhradený výlučne súdu rozhodujúcemu o obžalobe, teda súdu rozhodujúcemu v merite veci. Na pozitívne rozhodnutie o väzbe postačuje existencia podozrenia, ktorá podľa názoru krajského súdu v prípade sťažovateľa bola preukázaná.

Na základe dôkazného materiálu krajský súd dospel k záveru, že podozrenie zo spáchania skutku sťažovateľom pretrváva.

18. Úvahy sťažovateľa o porušení jeho základných práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu v súvislosti s hodnotením dôkaznej situácie týmto súdom vníma ústavný súd ako tendenčné. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom rozhodnutí riadne odôvodnil existenciu materiálnych dôvodov väzby sťažovateľa, a to s prihliadnutím na okolnosť, že pri rozhodovaní o väzbe neposudzuje vinu obvineného (sťažovateľa), ale (okrem iného) zisťuje existenciu skutočností zakladajúcich dôvodné podozrenie, že obvinený (obžalovaný – sťažovateľ) spáchal trestný čin, pre ktorý je stíhaný, pričom hĺbkové hodnotenie dôkazov je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (pozri napr. II. ÚS 259/2019, II. ÚS 112/2020). V štádiu trestného konania po podaní obžaloby je pritom miera tohto podozrenia z podstaty veci vyššia, než je to v štádiu prípravného konania, pričom z dokumentácie predloženej ústavnému súdu sťažovateľom nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by toto podozrenie v jeho prípade v relevantnej miere rozptyľovali. Nadväzujúc na už uvedené, ústavný súd poukazuje na to, že pri skúmaní postupov všeobecných súdov rozhodujúcich o zákonnosti väzby nie je jeho úlohou, aby posudzoval smer vedenia vyšetrovania alebo sa zaoberal vhodnosťou a opodstatnenosťou získavaných dôkazov, ktoré podľa názoru orgánov činných v trestnom konaní a následne aj všeobecných súdov sú významným prostriedkom na odôvodnenie ďalšieho trvania väzby sťažovateľa. Úloha ústavného súdu spočíva v zistení, či skutkové a právne závery všeobecných súdov obstoja z hľadiska dodržania záruk podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru.

18.1. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti na podporu svojho tvrdenia o arbitrárnosti napadnutého uznesenia krajského súdu argumentuje nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021 z 13. mája 2021, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ označené rozhodnutie ústavného súdu neinterpretoval správne. Ústavný súd totiž v označenom rozhodnutí neformuloval povinnosť všeobecných súdov skúmať v rámci rozhodovania o väzbe zákonnosť dôkazov, ktoré predchádzali vzneseniu obvinenia, ako to v ústavnej sťažnosti tvrdí sťažovateľ, ale ústavný súd v označenom rozhodnutí (v súvislosti s hodnotením dôkazov súdom pri rozhodovaní o väzbe) v podstatnom konštatoval, že súd rozhodujúci o väzbe je povinný vysporiadať sa s otázkou, či zadokumentované dôkazy racionálne odôvodňujú kvalifikáciu skutku a či posudzovanie skutku podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty nebolo vedené len na účely bez primeraných dôvodov zvýšiť závažnosť predmetného skutku. Sťažovateľ pritom v ústavnej sťažnosti relevantne nespochybňuje samotnú kvalifikáciu skutku, z ktorého bol obžalovaný, a teda označené rozhodnutie ústavného súdu nie je aplikovateľné na skutkovú situáciu sťažovateľa.

19. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

20. Článok 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby pozbavenie osobnej slobody bolo zákonné a v súlade s konaním ustanoveným zákonom, pričom dohovor tu priamo odkazuje na vnútroštátne právo a upravuje povinnosť dodržiavať hmotné aj procesné právne normy a taktiež povinnosť, aby každé pozbavenie osobnej slobody zároveň bolo v súlade s účelom čl. 5 dohovoru, ktorým je ochrana jednotlivca pred svojvôľou.

21. Sťažovateľ namieta porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru bez toho, aby špecifikoval, porušenie konkrétne ktorého práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru namieta. Z obsahu odôvodnenia ústavnej sťažnosti však vyplýva, že namieta porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

22. Ústavný súd v súvislosti s námietkou sťažovateľa o porušení jeho práva zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru konštatuje, že ústavnou sťažnosťou bolo napadnuté uznesenie krajského súdu o ďalšom trvaní jeho väzby (rozhodovalo sa o jeho ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby). Článok 5 ods. 1 písm. c) dohovoru sa však *ratione materiae* vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby (o uvalení väzby). Sťažovateľova námietka o porušení práva zaručeného v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru je preto neopodstatnená už na prvý pohľad (obdobne napr. I. ÚS 352/06, III. ÚS 34/07, III. ÚS 67/08, II. ÚS 105/2019).

23. Pretože neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením čl. 5 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.4. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 3 listiny v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 listiny a práv podľa čl. 14 ods. 1 a 3 písm. b) a d) paktu a podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

24. Pokiaľ ide o námietku porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 3 listiny v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3 listiny a práv podľa čl. 14 ods. 1 a 3 písm. b) a d) paktu a podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu, ústavný súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež na judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07), podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej o vine obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Vychádzajúc z uvedeného, sa označené články ústavy, listiny, paktu a dohovoru na väzobné konanie nevzťahujú, pričom jednotlivé procesné záruky vyplývajúce z označených článkov sú

inkorporované priamo do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 8 listiny, čl. 9 paktu a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na režim rozhodovania o väzbe.

25. Ústavný súd preto konštatuje nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom a uznesením krajského súdu a označenými článkami ústavy, listiny, paktu a dohovoru z dôvodu ich neaplikovateľnosti v predmetnej veci. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.5. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 3, čl. 8 ods. 2, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

26. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že napadnutým postupom a uznesením krajského súdu boli porušené aj jeho práva podľa čl. 3, čl. 8 ods. 2, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzuje od namietaného porušenia práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 3, čl. 8 ods. 2, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru.

27. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

28. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

29. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadá, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

30. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zřejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden

z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu